

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 19 marca 2026 r.
Znak sprawy: RRE.wir.058.5.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 15685 w sprawie opłacalności produkcji rolnej w Polsce oraz wzrostu kosztów prowadzenia gospodarstw rolnych.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15685 z dnia 4 marca 2026 r., złożoną przez Pana Wiesława Krajewskiego, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuję odpowiedzi na przedstawione w niej pytania.

Jakie działania podejmowane są w celu ograniczenia ryzyka ekonomicznego związanego z wahaniami cen produktów rolnych?

Rynki produktów rolnych w Unii Europejskiej funkcjonują w oparciu o przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013, które określają zasady wspólnej organizacji rynków oraz dostępne instrumenty stabilizacji sytuacji cenowej. W ramach tych mechanizmów przewidziano m.in. zakupy interwencyjne oraz dopłaty do prywatnego przechowywania. Decyzje o ich uruchomieniu podejmuje wyłącznie Komisja Europejska, a nie państwa członkowskie.

W sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak gwałtowny spadek cen czy zakłócenia w handlu, Komisja Europejska może wprowadzić środki wyjątkowe w drodze aktów wykonawczych. Przykładem zastosowania takich instrumentów była pomoc udzielona producentom drobiu dotkniętym stratami związanymi z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków.

W związku z niekorzystną sytuacją na rynku wieprzowiny w 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dwukrotnie występowało do Komisji Europejskiej o uruchomienie nadzwyczajnej pomocy dla producentów trzody chlewnej. Do tej pory Komisja nie wyraziła zgody na wdrożenie takiego wsparcia.

Ponadto w grudniu 2025 r. skierowano do Komisarza ds. Rolnictwa i Żywności wnioski o podniesienie cen interwencyjnych, wskazując na brak ich aktualizacji jako czynnik ograniczający skuteczność interwencji publicznej – kluczowego elementu siatki bezpieczeństwa rynków rolnych. W odpowiedzi Komisja Europejska podkreśliła, że obowiązujące ceny interwencyjne nie są powiązane z kosztami produkcji, lecz mają wspierać konkurencyjność unijnego rolnictwa i kierować większą część wsparcia na instrumenty dochodowe, takie jak płatności bezpośrednie czy działania inwestycyjne. Jednocześnie przypomniano, że interwencja publiczna może być stosowana jedynie w wyjątkowych okolicznościach, a jej nadmierna atrakcyjność mogłaby prowadzić do zakłóceń rynkowych i strukturalnych nadwyżek podaży.

Obecna sytuacja geopolityczna i gospodarcza stawia przed rolnictwem ogromne wyzwania. Ministerstwo podejmuje działania mające na celu poprawę warunków ekonomicznych gospodarstw rolnych, w tym rozmowy na forum krajowym i europejskim, aby zapewnić stabilność rynku, wsparcie finansowe oraz ochronę interesów polskich producentów.

W celu stabilizacji dochodów rolników są realizowane takie działania jak m.in.:

- dopłaty bezpośrednie i płatności obszarowe,
- instrumenty finansowe (kredyty preferencyjne i pożyczki),
- dopłaty do paliwa rolniczego, materiału siewnego,
- wsparcie na inwestycje w gospodarstwach rolnych oraz do przetwórstwa rolno-spożywczego,
- działania ograniczające presję importową (m.in. utrzymywanie krajowego zakazu przywozu wybranych produktów rolno-spożywczych z Ukrainy),
- wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, dzięki któremu rolnicy m.in. zwiększyli powierzchnie magazynowe zbóż, dzięki czemu nie muszą sprzedawać ziarna bezpośrednio po zbiorach, kiedy to najczęściej ceny są niższe.

Ponadto, Ministerstwo od lat zachęca producentów do zrzeszania się w organizacjach producentów owoców i warzyw, które umożliwiają koncentrację podaży, wzmocnienie pozycji negocjacyjnej wobec przetwórców i handlu oraz zwiększenie stabilności ekonomicznej tych gospodarstw. Organizacje te mogą korzystać z unijnego wsparcia na

realizację programów operacyjnych. Podmioty te mają również możliwość stosowania działań zarządzania kryzysowego, takich jak wycofywanie produktów z rynku.

Czy Ministerstwo prowadzi prace nad mechanizmami stabilizującymi dochody rolników w sytuacji gwałtownych spadków cen skupu?

Podstawowym instrumentem wsparcia dochodów rolników są **płatności bezpośrednio realizowane w ramach WPR**. Stanowią one stabilną część dochodów rolników, niezależną od wielkości bieżącej produkcji ani sytuacji na rynkach rolnych. Łagodzą skutki gwałtownych zmian występujących na rynkach rolnych i zmniejszają naturalne ryzyko związane z prowadzeniem działalności rolniczej (w zakresie przebiegu pogody czy chorób zwierząt). Dzięki temu przeciwdziałają zaniechaniu prowadzenia działalności rolniczej, z korzyścią dla utrzymania aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich, a w rezultacie przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego.

Ponadto, w ramach pomocy krajowej udzielana jest pomoc, która ma na celu obniżenie kosztów produkcji rolnej, a co za tym idzie stabilizację dochodów producentów rolnych. Obecnie realizowane są działania pomocowe takie jak:

a) Kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej

Kredytowaniem może być objęta produkcja rolna prowadzona w ramach działalności wymienionych w „Wykazie działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybactwa śródlądowego”.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu. Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę w zależności od Banku wynosi 4,4890 % – 4,5024 %.

b) Dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.

Pomoc polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą.

Pomoc jest udzielana producentom rolnym za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub spalania padłych zwierząt gospodarskich.

Refundacja do 100% wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją:

Pomoc skierowana jest do producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1075, z 2025 r. poz. 1795.), oraz który utrzymuje w gospodarstwie, o którym mowa powyżej zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*Sus scrofa*).

c) Zwrot podatku akcyzowego

Zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1948, z późn. zm.) zwrot podatku akcyzowego przysługuje producentom rolnym – osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, będącymi posiadaczami gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

W ustawie budżetowej na 2026 rok na dopłaty do paliwa rolniczego zaplanowano kwotę w wysokości 2.013 mln zł. Od 1 stycznia 2026 r. stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej została podwyższona do 1,48 zł za 1 litr oleju napędowego.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2026 r. wynosi:

- 162,80 zł * ilość ha użytków rolnych,
- 5,92 zł * średnia roczna liczba świń,
- 59,20 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

d) Preferencyjne kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.

Oprocentowanie tych kredytów wynosi 0,5% dla producenta rolnego, który w dniu wystąpienia szkód posiadał ubezpieczone 50% powierzchni upraw rolnych, z

wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, w przypadku pozostałych producentów rolnych oprocentowanie obecnie wynosi 4,11%.

e) Dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Ze środków budżetu państwa są udzielane dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251) do:

- upraw zbóż , w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych lub roślin zielarskich, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne lub
- bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.
- Refundacja 70% składki ubezpieczenia od ryzyka strat w dochodach w produkcji świń, bydła, owiec, kóz, koni lub drobiu spowodowanych wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt.

Ochroną ubezpieczeniową objęte zostają straty, które przekroczą 20% średniej rocznej produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

f) Mechanizm stabilizujący dochody rolników, którzy nie otrzymali zapłaty za sprzedane produkty rolne.

Stosownie do art. 10 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 308), ze środków finansowych funduszu przyznaje się i wypłaca rekompensatę producentowi rolnemu, który nie otrzymał

zapłaty za wyprodukowane przez niego produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny. Zgodnie z art. 12 ww. ustawy rekompensatę przyznaje na wniosek producenta rolnego albo grupy, w drodze

decyzji administracyjnej, dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego albo grupy, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.

Wnioski o przyznanie rekompensaty składa się do dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego albo grupy, na formularzu opracowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i udostępnionym na jego stronie internetowej, w terminie od dnia 1 lutego do dnia 31 marca:

- roku następującego po roku, w którym podmiot skupujący stał się niewypłacalny, lub
- drugiego roku następującego po roku, w którym podmiot skupujący stał się niewypłacalny.

Jakie instrumenty wsparcia inwestycyjnego są obecnie dostępne dla gospodarstw rolnych i jaki był poziom ich wykorzystania w latach 2022–2025?

Odnosząc się do instrumentów wsparcia inwestycyjnego, informuję, że na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.), producenci rolni mogą ubiegać się o kredyty preferencyjne z dopłatą do oprocentowania na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.

Okres kredytowania może wynosić maksymalnie na 15 lat.

Kwota kredytu nie może przekroczyć:

- 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 5 mln zł, w przypadku inwestycji realizowanych w gospodarstwie rolnym,
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 8 mln zł w przypadku inwestycji realizowanych w dziale specjalnym produkcji rolnej.

Oprocentowanie kredytu na realizację inwestycji jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona o nie więcej niż 2,5 punktu procentowego. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez kredytobiorcę w wysokości 0,67 oprocentowania płaconego bankowi, jednak nie mniej niż 3%, natomiast Agencja - w pozostałej części. Obecnie, w zależności od banku oprocentowanie dla kredytobiorcy wynosi od 4,4890 % do 4,5024 %.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>.

Ponadto, rolnicy mogą korzystać również ze wsparcia zwrotnego (preferencyjnego kredytu inwestycyjnego i powiązanego z nim kredytu obrotowego) oferowanego przez Fundusz Gwarancji Rolnych Plus (FGR Plus) ze środków Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w ramach interwencji I 10.1.2. – Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność – (Instrumenty finansowe) oraz I.10.6.2 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) – w gospodarstwie.

FGR Plus, to fundusz ułatwiający rolnikowi uzyskanie kredytu inwestycyjnego i obrotowego powiązanego z inwestycyjnym poprzez oferowanie gwarancji Agromax przez Bank Gospodarstwa Krajowego jako zabezpieczenia kredytu. W celu obniżenia kosztów kredytu, FGR Plus dodatkowo oferuje dotację na spłatę odsetek, przy spełnieniu określonych warunków.

Gwarancja FGR Plus może zabezpieczyć do 80 % kwoty kredytu pozostającego do spłaty, a jej udzielenie jest bezpłatne. Okres gwarancji wynosi do 183 miesięcy w przypadku kredytów inwestycyjnych. Możliwe jest też uzyskanie kredytu obrotowego powiązanego z kredytem inwestycyjnym do 20% kredytu inwestycyjnego – na okres do 51 miesięcy. Maksymalna kwota gwarancji wynosi 5 mln zł, a w przypadku gospodarstw rolnych produkujących trzodę chlewną (świnie), gdy inwestycja dotyczy zwiększenia i utrzymania pogłowia loch wraz z produkcją prosiąt i warchlaków pochodzących od loch utrzymywanych w gospodarstwie, w tym również utrzymywanych w cyklu zamkniętym – do 9 mln zł.

Możliwe jest też uzyskanie dotacji na spłatę odsetek od kredytu (inwestycyjnego i/lub obrotowego) przez okres 2 lat przy spełnieniu określonych warunków (np. w przypadku młodego rolnika do 100% dotacji na spłatę odsetek), a w przypadku gospodarstw rolnych produkujących trzodę chlewną - przez pierwsze 2 lata – 100%, przez kolejne 2 lata – 50% dotacji na spłatę odsetek.

Kredyty objęte FGR Plus dostępne są w bankach kredytujących (spółdzielcze i komercyjne), które podpisały umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Wsparcie na wymianę pokryć dachowych wykonanych z azbestu ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), w ramach którego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadziła dwa nabory

wniosków. Pierwszy nabór odbył się w terminie 17 października – 15 listopada 2022 r., drugi w terminie 15 grudnia 2023 r. – 12 stycznia 2024 r.

Wsparcie udzielane było rolnikom na wymianę pokrycia dachu wykonanego z wykorzystaniem wyrobów zawierających azbest przez zastąpienie go nowym pokryciem dachu wolnym od wyrobów zawierających azbest na budynkach służących do produkcji rolniczej, na powierzchni nie większej niż 500 m². Dofinansowanie wynosiło 40 zł/m², co oznacza, że jeden rolnik mógł otrzymać maksymalnie 20 tys. zł.

Rolnicy mogą wymieniać pokrycia dachowe i składać wnioski o płatność końcową do 31 marca 2026 r. Niemniej obecnie MRiRW proceduje zmianę rozporządzenia zakładającą wydłużenie terminu na realizację tych przedsięwzięć i złożenie wniosku o płatność końcową do 1 czerwca 2026 r.

W latach 2022 – 2025 rolnicy otrzymali w sumie 570 mln zł, a do chwili obecnej:

- zawarto 51 714 umów o objęcie przedsięwzięcia wsparciem na kwotę
- 648,2 mln zł,
- udzielono wsparcia 46 390 rolnikom, którym wypłacono 579 mln zł,
- wymieniono ok. 16,5 mln m² pokryć dachowych z azbestu (ok. 247 tys. ton).

Czy planowane jest opracowanie kompleksowego programu poprawy opłacalności produkcji rolnej w Polsce?

Poprawa opłacalności produkcji rolnej w Polsce jest jednym z celów krajowej Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030)

<https://monitorpolski.gov.pl/MP/2023/1214>.

W celu szczegółowym pn. Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy przewidziano m.in. kierunki interwencji: I.1. Zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, rybackiej i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz

I.3. Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju i jakości żywności, w których zdefiniowano m.in. następujące działania:

- stabilizacja dochodów rolniczych z wykorzystaniem środków krajowych i UE;
- dalsza modernizacja gospodarstw rolnych i rybackich uwzględniająca efektywność wspieranych rozwiązań), w tym m.in. inwestycje ułatwiające produkcję w warunkach zwiększającego się ryzyka wynikającego z niekorzystnych zjawisk pogodowych powodujących straty w produkcji;
- kontynuacja zmian strukturalnych w rolnictwie, w tym poprawa struktury obszarowej m.in. przez scalenia gruntów, zadania w ramach kształtowania ustroju rolnego oraz

racjonalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;

- restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne;
- zapewnienie przestrzeni produkcyjnej dla produkcji rolniczej i ochrona gruntów rolnych o najwyższej klasie przydatności przed jej pozarolniczym wykorzystaniem;
- zachowanie i poprawa jakości gleby;
- zapewnienie przestrzeni produkcyjnej dla produkcji zwierzęcej;
- ochrona gospodarstw rodzinnych;
- wspieranie tworzenia krótkich łańcuchów wartości i łańcuchów rynkowych;
- odbudowa i zwiększenie odporności produkcji zwierzęcej i roślinnej należących do krajowych specjalizacji w rolnictwie;
- dostosowanie warunków i technik produkcji do wymogów ochrony środowiska i klimatu oraz wdrażanie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin;
- zachęcenie młodych do pozostania na wsi i prowadzenia gospodarstwa w obliczu kryzysu żywnościowego wywołanego zawirowaniami geopolitycznymi;
- oddziaływanie na decyzje UE dotyczące relacji handlowych z krajami pozaunijnymi, aby uwzględnił ochronę wrażliwych sektorów rynku rolnego i stosowanie przez kraje trzecie standardów UE w zakresie jakości, bezpieczeństwa żywności i wymogów dotyczących produkcji rolnej;
- działania informacyjno-promocyjne realizowane w celu kształtowania pozytywnego wizerunku polskiej żywności w kraju i na rynkach światowych oraz zwiększenia rozpoznawalności marki i eksportu polskich produktów spożywczych;
- budowa i rozwój sektora Infrastruktury Krytycznej w zakresie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności oraz udział we wdrażaniu krajowego mechanizmu współpracy między uczestnikami systemu ochrony Infrastruktury Krytycznej;
- wzmocnienie systemu rezerw strategicznych w odniesieniu do produktów rolno-spożywczych i środków do produkcji.

W projekcie uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Polski do 2035 r., która została przyjęta przez Stały Komitet Rady Ministrów w dniu 5 marca 2026 r., działania dotyczące konkurencyjności i opłacalności produkcji rolnej zostały uwzględnione w ramach celu 3: Wzmocnienie bezpieczeństwa, odporności i sprawności państwa, w priorytecie 3.4: Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

Priorytet ten zakłada realizację trzech głównych kierunków działań:

1. Zwiększenie konkurencyjności i opłacalności produkcji rolnej, rybackiej i przetwórstwa rolno-spożywczego;
2. Transformacja sektora rolno-spożywczego w kierunku większego zrównoważenia i budowa jego odporności na kryzysy;
3. Zapewnienie konsumentom odpowiedniej ilości i jakości żywności po przystępnych cenach.

Jednocześnie informuję, że w obecnie procedowanych projektach dokumentów dot. Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-3034 zakłada się utworzenie Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego, w którym uwzględnione będzie wsparcie opłacalności produkcji rolnej ze środków dedykowanych WPR.

Odpowiedzi na pozostałe pytania zawarte w interpelacji znajdują się w załączonej analizie opracowanej przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Analiza opłacalności produkcji rolnej w Polsce oraz ocena wzrostu kosztów w gospodarstwach rolnych (opracowanie IERiGŻ).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów